

Hoonestusloa andmine

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi TTJA) on vastavalt ehitusseadustiku (EhS) § 113¹-113²⁰ pädev asutus, kes menetleb hoonestusloa taotluseid ning otsustab hoonestusloa menetluse algatamise ja hoonestusloa andmise üle.

Asjaolud ja menetluse käik

1. Saare Wind Energy OÜ (registrikood 12747106, edaspidi SWE) esitas 02.04.2024 TTJA-le hoonestusloa taotluse meretuulepargi osaks olevate ühenduskaablite rajamiseks Saaremaa läänerannikule. Taotlust täiendati 19.04.2024, 23.04.2024 ning 17.07.2024. Taotlus ja sellega seotud dokumendid on registreeritud TTJA avalikus dokumendiregistris <https://jvis.ttja.ee/modules/dokumendiregister/> (registreerimise nr 16-7/24-04691).

1.1. EhS § 113¹ lõike 1 kohaselt on hoonestusluba vajalik, kui soovitakse koormata avaliku veekogu piiritletud osa selle põhjaga püsivalt ühendatud ehitisega, mis ei ole püsivalt ühendatud kaldaga. Lähtuvalt EhS § 104 lõikest 2 loetakse kaldaga püsivalt ühendamata ehitisteks ka veekaabelliine, torujuhtmeid ja muid kaldaga ühendatud tehnovõrke ja -rajatisi, samuti ehitisi, mis on kaldaga ühendatud veekaabelliinide, torujuhtmete või muude tehnovõrkude või -rajatiste kaudu. Eeltoodust tulenevalt on meretuulepargi ühenduskaablite puhul tegemist kaldaga püsivalt ühendamata ehitisega avalikus veekogus ning tarvilik on hoonestusloa taotlemine.

1.2. Hoonestusloa taotluse kohaselt paigaldatakse Saaremaa läänerannikule kuni 4 vahelduvvoolukaablit pingel 220 kV, ühe ühenduskaabli maksimaalseks ülekandevõimsuseks on arvestatud 350 MW. Ühenduskaablite koridori laius on ca 300 meetrit (nelja elektri kaabli paigaldamiseks vajalik ala, millele lisandub 100 m kaitsevöönd mõlemal pool äärmisi kaableid) ning pikkus meretuulepargi põhiala servast Saaremaa rannikuni on ca 16,5 km. Sõltuvalt kasutatavast tehnoloogiast paigaldatakse ühenduskaablid merepõhja kuni 2 m sügavusele süvendisse laiusga 0,45-1 m. Hoonestusloaga koormatava ala pindala on taotluses esitatud koordinaatide kohaselt 11,87 km² ehk ca 11,9 miljonit m², millest otseselt ühenduskaablite alla jääva ala pindala on pärast ehitustööde teostamist ca 0,019 km². Hoonestusluba taotletakse 50 aastaks.

1.3. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on SWE meretuulepargi ühendamine Eesti põhivõrguga Elering AS-i poolt Saaremaale rajatavas liitumispunkti. SWE meretuulepargi rajamine on oluline samm elektritootmises taastuvatele energiaallikatele üleminekul, riikliku energiajulgeoleku tagamisel ja Eesti majanduse edendamisel. Hoonestusloa taotluse esemeks olevate ühenduskaablite paigaldamine on SWE meretuulepargi käitamiseks ja toodetud elektrenergia põhivõrku kandmiseks vältimatult vajalik.

1.4. Hoonestusloa alale paigutatavate kaablite täpne asukoht selgub tehnilisel projekteerimisel ja kaablipaigaldamise tööde teostamisel. Ühenduskaablite koridori kaldalähedases alas on maabumiskoha piirkond mõnevõrra laiem, et võimaldada optimaalset asukohavalikut tehnilisel projekteerimisel, arvestades muuhulgas maismaale rajatava Elering AS-i alajaama liitumise asukohaga, mis selgub Vabariigi Valitsuse 15.02.2024 korraldusega nr 39 algatatud Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu raames.

1.5. Ühenduskaabliga koormatav mereala kattub osaliselt 23.12.2024 otsusega nr 1-7/24-422 algatatud Elering AS-i Eesti-Läti neljanda elektriühenduse Edela-Saaremaa – Ventspils merekaabli hoonestusloa menetluses hõlmatud avaliku veekogu koormatava alaga.

2. Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lõike 2 punktidele 18 ja 22 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 11 punktile

6 ning § 15 punktile 8 tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang (edaspidi KMH eelhindang) veekogu põhja elektriülekandeliini rajamisel ja sellisele tegevusele, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostöös muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.

2.1. TTJA koostas vastavalt keskkonnaministri 16.08.2017 määrusele nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ KMH eelhindangu „Saare Wind Energy OÜ meretuulepargi ühenduskaablite rajamise keskkonnamõju hindamise eelhindang“ olemasolevate andmete, sh Roheplaan OÜ töö „Saare Wind Energy meretuulepargi Keskkonnamõju hindamine. Keskkonnamõju hindamise aruanne heakskiitmisele. 22.05.2024“ (edaspidi KMH aruanne), põhjal ilma lisauuringuteta. TTJA järeldas KMH eelhindangus, et kavandatava tegevusega ehk SWE meretuulepargi osaks olevate ühenduskaablite rajamisega ei kaasne olulist keskkonnamõju, sh ei avaldu ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärkidele ning hoonestusloa menetluses on põhjendatud keskkonnamõju hindamine algatamata jätta.

2.2. SWE meretuulepargi ühenduskaablite randumiseks on valitud kaks alternatiivi. KMH aruande tulemustest lähtuvalt ei saa eelistada alternatiivi 1 (põhja poolne) alternatiivile 2 (lõuna poolne), kuna suures ulatuses kulgeb ühenduskaabel samas koridoris hargnedes selle idapoolses madalamas ranniku osas. See, milline alternatiiv on eelistatuim, selgub lõplikult maismaal Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringuga tehtavatest valikutest ja otsustest.

2.3. TTJA järeldus põhineb KMH aruandele, milles on asjakohaselt ja piisavalt hinnatud kõiki meretuulepargi rajatise (sh ühenduskaablid), mille ehitamisel või ehitamise järgselt võib kaasneda keskkonnamõju. Kavandatav tegevus ei erine KMH aruandes esitatud infost ühenduskaabli rajamise osas. Kuna KMH aruanne käsitleb kavandatava tegevusega kaasneda võivaid mõjusid piisavalt ning asjaolud ei ole muutunud, on TTJA-l tegevusloa andmiseks piisavalt teavet.

3. TTJA edastas 14.06.2024 kirjaga nr 16-7/24-04691-006 SWE hoonestusloa taotluse dokumendid ning KMH eelhindangu arvamuse avaldamiseks hoonestusloa menetluse algatamise ning keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise osas Kliimaministeeriumile, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile, Kaitseministeeriumile, Keskkonnaametile, Muinsuskaitseametile, Transpordiametile, Politsei- ja Piirivalveametile, Terviseametile, Päästeametile, Saaremaa Vallavalitsusele, MTÜ-le Saaremaa Rannarahva Selts, Eesti Kalurite Liit MTÜ-le, Saarte Kalandus MTÜ-le, Elering AS-ile, Sunly Wind OÜ-le ning 13.08.2024 kirjaga nr 16-7/24-04691-033 Siseministeeriumile. Täiendavalt kaasati 17.06.2024 ning 27.06.2024 menetlusse ühenduskaablite randumiskoha piirinaabrid.

3.1. Oma ettepanekud ja märkused esitasid järgmised menetlusosalised: Koovi kinnistu (registriosa 7834; katastritunnus 44001:004:0170) omanik 18.06.2024 e-kirjaga, Kapa-Koovi kinnistu (registriosa 728734; katastritunnus 43301:001:0414) omanik 21.06.2024 e-kirjaga, MTÜ Saare Rannarahva Selts 28.06.2024 kirjaga nr 5/SWEk, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium 10.07.2024 kirjaga nr 6.2-15/2918-1, Saaremaa Vallavalitsus 31.07.2024 kirjaga nr 5-4/3381-2. Kuivõrd nimetatud kirjadega esitatud ettepanekute ja märkuste alusel ei olnud tarvilik hoonestusloa taotlust muuta või hoonestusloale lisatingimusi seada, on otstarbekas neid käesolevas otsuses mitte käsitleda.

3.2. Oma ettepanekud ja märkused esitasid ka alljärgnevad menetlusosalised.

3.2.1. Muinsuskaitseamet märkis 28.06.2024 kirjas nr 1.1-7/1224-1, et uuringutest olenemata ei ole tööde käigus välistatud mattunud arheoloogiliste leidude avastamine. Kui tööde käigus tuleb välja arheoloogiline leid (näiteks veesõiduki jäänused), siis tuleb tööd katkestada, jätta leid leiukohta ja teatada sellest Muinsuskaitseametile.

3.2.2. Keskkonnaamet palus 04.07.2024 kirjas nr 6-3/24/12877-2 üle kontrollida, et KMH eelhinnangus nimetatud meetmed oleksid heakskiidetud KMH aruandes toodud meetmetega kooskõlas ja nendega arvestatakse hoonestusloa menetluses.

3.2.3. Elering AS märkis 12.07.2024 kirjas nr 1.1-20/2024/482-2, et ei näe konflikti kahe hoonestusloa ala kattuvuses senikaua kui on võimalik leida kõikide meretuuleparkide kaabliühenduste ja Eesti-Läti neljanda elektriühenduse hoonestuslubade taotluste alusel trassid merelt maismaale.

3.3. Terviseametil (26.06.2024 kiri nr 9.3-4/24/6402-3), Päästeametil (02.07.2024 kiri nr 7.2-3.4/3898-3), Kaitseministeeriumil (05.07.2024 kiri nr 12-3/24/83), Kliimaministeeriumil (05.07.2024 kiri nr 7-12/24/2984-2) Transpordiametil (08.07.2024 kiri nr 7.2-4/24/10560-3) ning Siseministeeriumil (30.08.2024 e-kiri) puudusid vastuväited ja ettepanekud hoonestusloa menetluse algatamisele. Sunly Wind OÜ, Politsei- ja Piirivalveamet, Eesti Kalurite Liit MTÜ ning Saarte Kalandus MTÜ määratud tähtjaks oma seisukohta ei esitanud.

4. SWE esitas TTJA-le 17.07.2024 e-kirjaga vastuse asjaomaste asutuste seisukohtadele ja täiendatud hoonestusloa taotluse ning 09.08.2024 vastuskirja Saaremaa Vallavalitsuse seisukohtadele. TTJA analüüsis SWE poolt 17.07.2024 ning 09.08.2024 esitatud vastuseid piirinaabrite, MTÜ Saare Rannarahva Selts ning Saaremaa Vallavalitsuse märkustele ja leidis, et toodud selgitused ja ettepanekud on arusaadavad, asjakohased ja piisavad. TTJA arvestab hoonestusloa tingimuste seadmisel Keskkonnaameti, Muinsuskaitseamet ning Elering AS-i seisukohtadega.

4.1. TTJA edastas 04.10.2024 kirjaga nr 16-7/24-04691-036 Keskkonnaametile täiendatud KMH eelhinnangu ja käesoleva otsuse eelnõu kooskõlastamiseks. Keskkonnaamet teatas 24.10.2024 kirjas nr 6-3/24/12877-5, et kooskõlastab KeHJS § 11 lõike 10 alusel otsuse eelnõu märkustega.

5. TTJA algatas 07.11.2024 otsusega nr 1-7/24-366 „Hoonestusloa menetluse algatamine ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine“ hoonestusloa menetluse SWE poolt 19.04.2024 esitatud ja 23.04.2024 ning 17.07.2024 täiendatud hoonestusloa taotluse alusel. Sama otsusega jättis TTJA algatamata keskkonnamõju hindamise, kuna kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju ning kavandatav tegevus eraldi või koos muude tegevustega ei mõju ebasoodsalt Natura 2000 võrgustiku ala kaitse eesmärkidele. Täiendavaid keskkonnauuringuid ei olnud hoonestusloa menetluse raames vaja läbi viia.

Õiguslikud põhjendused

6. EhS § 113¹² ja § 113¹³ tulenevalt saab pädev asutus otsustada hoonestusloa andmise, kui puuduvad hoonestusloa andmisest keeldumise alused. Vastavalt haldusmenetluse seaduse (HMS) § 56 lõikele 3 tuleb kaalutlusõiguse alusel antud haldusakti põhjenduses märkida kaalutlused, millest haldusorgan on haldusakti andmisel lähtunud.

6.1. EhS § 113¹³ lõike 1 kohaselt keeldub pädev asutus hoonestusloa andmisest, kui: 1) hoonestusloa taotleja ei ole täitnud hoonestusloa menetluse algatamise otsuses määratud tingimusi ega taotlenud uut tähtaega nende täitmiseks; 2) taotletava hoonestusloa tingimused on vastuolus kehtiva hoonestusloaga; 3) taotletava hoonestusloa tingimused on vastuolus kehtiva planeeringuga; 4) taotletava hoonestusloa tingimused on vastuolus riigi julgeolekuhuvidetega; 5) inimese elule, tervisele, keskkonnale või varale esineb oluline negatiivne mõju, mida ei ole võimalik piisavalt vältida ega leevendada; 6) hoonestusloa oluliseks osaks olev ehitis häiriks lennuliiklust, laevaliiklust laevateel või sadama akvatooriumis või veesõidukite ohutut sildumist; 7) taotletud avaliku veekogu koormatavat ala on hoonestusloa menetluse tulemuste alusel vaja muuta ja hoonestusloa taotleja ei ole nõus koormatava ala muutmisega. EhS § 113¹³ lõike 2 kohaselt võib keelduda hoonestusloa andmisest ka

juhul, kui hoonestusloa taotleja, temaga seotud isiku või kavandatava ehitise kohta esineb põhjendatud kahtlus, et see võib ohustada riigi julgeolekut, elutähtsa teenuse toimepidevust, riigiside toimimist, riigikaitseobjekti või majandust. EHS § 113¹³ lõike 3 kohaselt võib hoonestusloa andmisest keelduda isikule, kes ei ole Eesti või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi kodanik või juriidiline isik ja kelle taotletav hoonestusloa ei lähtu riigi olulistest huvidest.

6.2. Vastavalt EHS § 113¹² lõikele 2 tuleb hoonestusloa andmisel määrata: 1) hoonestusloa omaja; 2) avaliku veekogu koormatava ala, sealhulgas ehitisega hõlmatava ala koordinaadid ja suurus ruutmeetrites; 3) ehitise asukoht koormataval alal; 4) ehitise kasutamise otstarve; 5) ehitise lubatud maksimaalne kõrgus ja sügavus ning muud ehitise olulised tehnilised andmed; 6) ehitiste suurim lubatud arv ja suurim lubatud ehitisealne pindala; 7) hoonestusloa kehtivusaeg; 8) hoonestusloa kasutamise piirangud; 9) muud vajalikud tingimused.

6.3. Tulenevalt EHS § 113²¹ lõigetest 1 ja 2 peab ehitise omanik avaliku veekogu koormamise korral kaldaga püsivalt ühendamata ehitisega maksma igal aastal hoonestustasu, mille suurus on kolm protsenti ehitise kasutamise otstarbele vastava sihtotstarbega maa Eesti keskmise väärtuse alusel arvutatud hinnast ja see arvutatakse avaliku veekogu koormatava ala pindalast lähtudes.

6.4. Kuivõrd SWE taotluse menetlemise ajal on muutunud TTJA-le hoonestusloa andmise pädevuse aluseks oleva EHS § 113¹² lõike 1 sõnastus, tuleb HMS § 5 lõikest 5 lähtuvalt hoonestusloa andmisel kohaldada selle sätte enne 01.08.2024 kehtinud redaktsiooni. Sellest tulenevalt annab TTJA hoonestusloa ehtisregistri väliselt.

7. KMH eelhindangus toodust ja asjaomaste asutuste seisukohtadest tulenevalt peab taotleja kavandatava tegevuse elluviimisel arvestama asjaomaste asutuste seatud ja KMH eelhindangus toodud tingimuste, leevendusmeetmete ja töökorralduslike nõuetega. TTJA on seisukohal, et põhjendatud ja otstarbekas on nende tingimuste kehtestamine hoonestusloa tingimustena.

8. Lähtudes SWE poolt 04.02.2024 esitatud hoonestusloa taotlusest, selle 19.04.2024, 23.04.2024 ja 17.07.2024 täiendustest, asjaomaste asutuste arvamustest, KMH eelhindangu järeldustest, SWE 17.07.2024 ja 09.08.2024 esitatud vastuskirjadest ning menetluse vältel kogutud teabest ei ole TTJA tuvastanud EHS § 113¹³ lõigete 1 ja 2 kohaseid hoonestusloa andmisest keeldumise aluseks olevaid asjaolusid. Eeltoodust tulenevalt on TTJA hinnangul põhjendatud hoonestusloa andmine Saare Wind Energy OÜ 17.07.2024 esitatud taotluse alusel.

Ärakuulamine

9. TTJA saatis xx.06.2025 kirjaga nr X hoonestusloa andmise korralduse eelnõu tutvumiseks ning arvamuse ja seisukoha andmiseks asjaomastele asutustele, piirinaabritele ning Saare Wind Energy OÜ-le, Elering AS-ile, Eesti Keskkonnaühenduste Kojale, MTÜ-le Eesti Kalurite Liit, MTÜ-le Saarte Kalandus, MTÜ-le Saare Rannarahva Selts, MTÜ-le Elurikkuse Kaitse, MTÜ-le Koovi Külaselts ja MTÜ-le Karala-Pilguse Hoiuala Selts

9.1.

OTSUS

Tulenevalt eeltoodust ning haldusmenetluse seaduse § 5 lõikest 5; ehitusseadustiku § 113¹² lõikest 1 (enne 01.08.2024 kehtinud redaktsioon) ja lõikest 2, § 113¹⁴ lõikest 1, § 113²¹ lõigetest 1, 2 ja 4 ning § 113²²; majandus- ja taristuministri 02.06.2015 määruse nr 51 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“ lisast ning lähtudes Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti tööst „Saare Wind Energy OÜ meretuulepargi ühenduskaablite rajamise keskkonnamõju hindamise eelhindang“; menetluses

kogutud materjalidest ja Saare Wind Energy OÜ 02.04.2024 esitatud ning 19.04.2024, 23.04.2024 ja 17.07.2024 täiendatud hoonestusloa taotlusest, otsustan:

1. Anda hoonestusluba avaliku veekogu põhja koormamiseks meretuulepargi ühenduskaabliga Saaremaa läänerannikul.
2. Määrata hoonestusloa omajaks Saare Wind Energy OÜ (registrikood 12747106).
3. Määrata hoonestusloa kehtivusajaks 50 aastat.
4. Määrata avaliku veekogu koormatava ala koordinaatideks L-EST süsteemi koordinaadid, mis on toodud otsuse Lisas 1. Koormatava ala pindala on kokku 11 870 717 m².
5. Määrata ehitisele järgmised tingimused:
  - 1) suurim lubatud ehitusalune pind: 25 000 m²;
  - 2) maksimaalne kaevis laiuse: 1 m;
  - 3) maksimaalne kaevis sügavus: 2 m;
  - 4) suurim lubatud arv: 4 elektrikaablit;
6. Määrata ehitise kasutamise otstarbeks: 22144 – veekaabelliin.
7. Kavandatava tegevuse elluviimisel peab arvestama järgmiste kohustuslike tingimuste ja leevendusmeetmetega:
  - 1) Liivamadala elupaigatüübi puhul (meriheina kooslusega) peab meriheina kooslused taastama pärast kaablitrassi rajamist. Taastamise efektiivsust saab kontrollida järelseirega ja vajadusel peab taastamisprotseduuri kordama. Meriheina koosluste taastamise eelduseks on piirkonnas detailse meriheina koosluste paiknemise kaardistamine enne tööde teostamist (ehituseelse seire käigus). Kaardistuse ulatus peab hõlmama kogu potentsiaalset mõjuala (sügavusvahemik 0-6 m, 300 m mõlemale poole kaablitrassist).
  - 2) Ühenduskaabli trassi rajamisel karide elupaigatüübile peab selle süvistatud osale ja/või maetud kaabli kaetavale alale paigutama looduslikult sarnaste omadustega materjal (paekivi).
  - 3) Merepõhja süvistamisega seotud tegevused tuleb võimalusel ajastada selliselt, et vältida kõige produktiivsemat vegetatsiooniperioodi (juuni-august) kaasates merebiolooge konkreetsete tööde (detailisel) kavandamisel, et leida keskkonna seisukohast parimad lahendused.
  - 4) Juhul, kui ühenduskaableid paigaldatakse produktiivseimal vegetatsiooniperioodil, on vajalik paigaldamisel tekkiva heljumi leviku jälgimine reaalselt 15. aprill kuni 31. august. Heljumipilve, milles heljumi kontsentratsioon ületab looduslikku fooni vähemalt 50%, levikul väljaspoole kaablikoridori puhvertsooni (50 m äärmistest kaablitest) sügavusvööndisse madalamale kui 6 m tuleb tööd ajutiselt peatada. Heljumi kontsentratsiooni loodusliku fooni peab määrama ja fikseerima ehitustegevuse eelselt.
  - 5) Juhul, kui ühenduskaabli asukohta tuleb muuta lähtuvalt Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu tulemustest (nt muutub oluliselt Elering AS-i maismaale rajatava alajaama asukoht), peab ehituseelselt ette nägema ühenduskaabli alal elupaikade kaardistamise, et minimeerida ja leevendada mõju merepõhja elupaikadele.
  - 6) Riksu linnuala piires olevas rannikuvööndis peab vältima otsesed kaabli paigaldustööd müra tekitavate mehhanismidega lindude pesitusperioodil aprillist juulini. Kaabli paigaldamise täpne

tehnoloogia peab selguma ehitusprojekti ja tööde teostamise kavas. Kui tööde teostamise kavaga koostöös ornitoloogide ja Keskkonnaametiga selgitatakse, et kaableid on võimalik paigaldada tehnoloogiliselt viisil, mis linde ei häiri, on ehitusloa ja keskkonnaloa väljastajatel õigus antud ajalistest piirangutest loobuda.

7) Kavandada ühenduskaabli paigaldamine madalal merealal väljapoole kalade kudeperioodi 15. aprillist 15. juunini.

8) Veesambasse emiteeruva magnetkiirguse vähendamiseks peab kasutama kõige madalama keskkonnamõjuga kaableid ja alati kasutusele võtma parima võimaliku realistliku tehnoloogia. Et vähendada merekaablitest emiteeruva elektromagnetvälja potentsiaalset negatiivset mõju demersaalse ja bentopelaagilise eluviisiga kalaliikidele, peab kaablid merepõhja süvistama või need katma. Kasutatavad kaablid võiksid eelistatult olla vahelduvvooluga ja kolmetuumalised. Nii väheneb magnetväljade emissioon, sest tuumakonduktorite vahel on lühike vahemaa. Keskkonnamõju vaatepunktist on sellise kaabli konstruktsioon kindlasti eelistatuim. Juhul kui ühendamiseks otsustatakse siiski kasutada kolme eraldi alalisvoolu kaablit, siis peavad need kaablid asetsema üksteise vahetus läheduses, et vähendada nendest tulenevaid magnetvälju.

9) Kui on selgunud rajatiste täpsed asukohad, tuleb vajadusel sukeldujate või allveeroboti abil kontrollida veealuse arheoloogiaväärtusega objekte, mida ehitustööd otseselt võivad mõjutada. Objektide kontrollimine on vajalik juhul, kui need jäävad kavandatavatele ehitistele lähemale kui 500 m. Uuringute kavandamisel tuleb teha koostööd Muinsuskaitseametiga.

10) Kui tööde käigus tuleb välja arheoloogiline leid (näiteks veesõiduki jäänused), siis peab tööd katkestama, jätma leiukohta ja teatama sellest Muinsuskaitseametile.

11) Võimaliku õlilekke kiireks likvideerimiseks peab koostama reostustõrje plaani.

12) Teha koostööd arendajatega, kes kavandavad punktis 4 nimetatud alaga ristuvaid ehitisi.

8. Kavandatava tegevuse elluviimisel peab arvestama järgmiste kohustuslike seiremeetmetega:

1) Ühenduskaabli asukoha valiku järgselt peab valitud trassikoridoris ette nägema ehituseelse elupaikade kaardistamise, et minimeerida ja leevendada mõju merepõhja elupaikadele. Pärast hoonestusloa saamist peab paika panema täpse seirekava koostöös vastava valdkonna ekspertidega.

2) Tuulepargi arendamisel ja edasisel opereerimisel peab ühenduskaabli alal teostama lisaks muu ehitusaegse, ehitusjärgse ja opereerimise aegse seire, mis peab sisaldama merepõhja kooslusi, -elustikku (sh Loodusdirektiivi elupaigatüübid, HUB elupaigad (tase 5 ja 6) ja HELCOM Red Listi biotoobid) ja veesamba/veekvaliteedi osa. See peab koosnema nii regulaarsetest vaatlustest ehituse vahetute mõjude dokumenteerimiseks kui edasise ekspluateerimise puhul häiritud koosluste taastumise jälgimiseks.

3) Juhul, kui ühenduskaableid paigaldatakse produktiivseimal vegetatsiooniperioodil, on vajalik paigaldamisel tekkiva heljumi leviku jälgimine reaalajas 15. aprill kuni august. Heljumipilve, milles heljumi kontsentratsioon ületab looduslikku fooni vähemalt 50%, levikul väljaspoole kaablikoridori puhvertsooni (50 m äärmistest kaablitest) sügavusvööndisse madalamale kui 6 m peab tööd ajutiselt peatama. Heljumi kontsentratsiooni loodusliku fooni peab määrama ja fikseerima ehitustegevuse eelselt

4) Ehitusetapi aegseks kalastiku operatiivseireks peab välja töötama detailse seireprogrammi, mis on vajalik kalastiku liigilise koosseisu ja arvukuse muutuste jooksvaks seiramiseks ehitustööde ajal. Seire peab toimuma kaablitöödel ja hõlmama kaablikoridoride ala.

5) Kasutusetapi aegseks kalastiku seireks peab välja töötama seireprogrammi, mis on vajalik kalastiku liigilise koosseisu ja arvukuse muutuste seiramiseks tuulepargi tööfaasis. Seire tuleb läbi viia igal aastal esimese viie aasta jooksul, pärast mida tuleks anda hinnang seirega jätkamise kohta. Täpne uuringute plaan tuleb formuleerida arendaja, otsustaja ja uurimisasutuse koostöös.

6) Meretuulepargi opereerimise ajal peab toimuma regulaarne kaablitrasside tehnilise seisukorra seire.

9. Hoonestusloa omajal tuleb alates hoonestusloa alusel ehitusloa väljaandmise päevale järgnevast päevast maksta iga-aastast hoonestustasu. Hoonestustasu maksmiseks esitab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet hoonestusloa omajale vastava makseteatise.

10. Hoonestusloa omajal tuleb hoonestusloa kehtivuse lõppemisel hoonestusloa oluliseks osaks olev ehitis avalikust veekogust eemaldada.

11. Käesolev hoonestusluba ei asenda teisi seaduses ettenähtud lube, mis on vajalikud hoonestusloa oluliseks osaks oleva ehitise ehitamiseks ja kasutamiseks.

Isikul, kes leiab, et käesoleva otsusega või haldusmenetluse käigus on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on õigus esitada vaie Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (Endla tn 10a, 10122 Tallinn, e-post info@ttja.ee) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsusest teada saamisest või kaebus Tallinna Halduskohtule (Tallinna Kohtumaja, Pärnu mnt 7, 15082 Tallinn, e-post tlnhktallinn.menetlus@kohus.ee) halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul otsuse teatavaks tegemisest arvates.